

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3  
IM. MARII DĄBROWSKIEJ  
W RESZLU

**PROGRAM BEZPIECZNA SZKOŁA**

Reszel, dn. 16.01.2014r.

## **Założenia programu**

Program „**Bezpieczna szkoła**” opracowano w celu rozwiązywania wszystkich problemów związanych z bezpieczeństwem uczniów w szkole, w drodze do i ze szkoły oraz podczas zajęć organizowanych poza jej terenem. Szkoła na bieżąco stara się rozwiązywać problemy związane z bezpieczeństwem, ale aby osiągnąć zamierzony cel wszyscy pracownicy szkoły powinni brać czynny udział w realizacji programu. Należy podjąć kroki zmierzające do zaangażowania rodziców, a także inne osoby i instytucje, które mogą mieć wpływ na prawidłową realizację programu. Ustalono, że program zostanie zrealizowany w latach 2014 – 2017.

### **Cele główne programu**

1. Poprawa stanu bezpieczeństwa szkoły.
2. Uczeń czuje się w szkole bezpiecznie.
3. Nauczyciel czuje się w szkole bezpiecznie.
4. Rodzice (opiekunowie) mają całkowite poczucie bezpieczeństwa swoich dzieci (wychowanków) na terenie szkoły oraz poza jej teren w związku z organizacją zajęć określonych planem pracy szkoły.
5. Poprawa bezpieczeństwa uczniów w drodze do i ze szkoły oraz podczas zajęć organizowanych poza jej terenem.

### **Cele szczegółowe**

1. Zwrócenie uwagi uczniom na niebezpieczeństwa związane z nieprawidłowym zachowaniem się podczas pobytu w szkole.
2. Uświadomienie uczniom skutków łamania przepisów związanych z bezpieczeństwem.
3. Przekazanie informacji uczniom na temat działań szkoły zmierzających do przeciwdziałania zagrożeniom, agresji słownej, fizycznej, patologii oraz udzielania pomocy przedlekarskiej.
4. Działania edukacyjne związane z zagrożeniami dotyczącymi technologii informacyjnej.
5. Uświadamianie uczniom przyczyn agresji i przemocy.
6. Poszukiwanie nowych rozwiązań zmierzających do rozwiązywania sytuacji trudnych.
7. Przekazanie rodzicom informacji na temat zagrożeń na jakie narażone są ich dzieci.
8. Pedagogizacja rodziców na temat zagrożenia technologią informacyjną.
9. Wyposażenie uczniów w umiejętności rozwiązywania konfliktów w sposób nieagresywny.

## **Zadania szkoły**

Współpraca szkoły ze wszystkimi instytucjami mającymi wpływ na poprawę bezpieczeństwa.

## **Osoby oraz instytucje wspierające program**

Dyrektor oraz wicedyrektor, nauczyciele, pracownicy obsługi, rodzice, Komenda Policji w Reszlu, Urząd Gminy w Reszlu, Gminna Administracja Szkół i Sportu w Reszlu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Reszlu, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kętrzynie, Świetlica Środowiskowa w Reszlu, Miejski Ośrodek Kultury w Reszlu, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o. o., Ochotnicza Straż Pożarna w Reszlu.

## **Przewidywane efekty działania programu**

1. Uczeń czuje się w szkole bezpiecznie
2. Szkoła w opinii uczniów, rodziców, nauczycieli, a także społeczności lokalnej uważana jest za bezpieczną.
3. Zmniejszenie zjawisk agresji słownej i fizycznej.
4. Uczniowie posiadają podstawowe wiadomości i umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy.
5. Uczniowie posiadają podstawowe wiadomości i umiejętności dotyczące bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym
6. Uczniowie potrafią odpowiednio zachowywać się w sytuacjach zagrożeń oraz prawidłowo ewakuować się z budynku szkoły.
7. Uczniowie znają podstawowe przepisy obowiązujące na terenie szkoły, przestrzegają regulaminów i instrukcji BHP umieszczonych w sali gimnastycznej, pracowni informatyki, bibliotece szkolnej, świetlicy oraz stołówce szkolnej.
8. Uczniowie potrafią sprzeciwiać się agresji słownej i fizycznej.
9. Uczniowie potrafią rozwiązywać samodzielnie problemy i wiedzą jak poradzić sobie w sytuacjach trudnych.
10. Rodzice posiadają większą wiedzę na temat zagrożeń i metod rozwiązywania problemów wychowawczych.

## **Ocena realizacji programu oraz metody pozwalające określić stan bezpieczeństwa w szkole**

Ewaluacja programu – badania ankietowe skierowane do uczniów, nauczycieli oraz rodziców, dyskusje podczas rad pedagogicznych oraz spotkań z rodzicami.

## **Przedstawienie efektów działania programu**

Sprawozdanie z efektów realizacji programu na posiedzeniu rady pedagogicznej, rady rodziców oraz spotkaniu z samorządem uczniowskim.

## ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU BEZPIECZNA SZKOŁA

<b>L. p.</b>	<b>Zadania</b>	<b>Metody, formy realizacji</b>	<b>Odpowiedzialni</b>	<b>Ewaluacja Dokumentacja</b>	<b>Uwagi</b>
1.	Bezpieczna droga do szkoły oraz do domu rodzinnego.	Pogadanka, pokaz	Dyrektor, Wychowawcy	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
2.	Bezpieczne korzystanie z drogi. Spotkanie z policjantem.	Pogadanka, pokaz	Dyrektor, Wychowawcy	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	Klasy I - III
3.	Organizacja dyżurów nauczycieli.	Praca ciągła	Dyrektor, Wicedyrektor	Dokumentacja dyrektora, wicedyrektora	
4.	Okresowa ocena ryzyka zawodowego pracowników szkoły.	Analiza stanowiska pracy	Dyrektor, Główny specjalista ds. BHP	Dokumentacja szkolna	
5.	Organizacja szkoleń w zakresie BHP (wstępne, okresowe)	Kurs, seminarium, samokształcenie kierowane, instruktaż stanowiskowy.	Dyrektor, Główny specjalista ds. BHP	Dokumentacja szkolna	
6.	Organizacja szkoleń w zakresie p. poż	Kurs, seminarium, samokształcenie kierowane, instruktaż stanowiskowy.	Dyrektor	Dokumentacja szkolna	
7.	Badanie okoliczności oraz przyczyn wypadków	Dokumentacja powypadkowa	Dyrektor, Główny	Dokumentacja szkolna	

	pracowników.		specjalista ds. BHP, społeczny inspektor pracy.		
<b>8.</b>	Badanie okoliczności oraz przyczyn wypadków uczniów.	Dokumentacja powypadkowa	Dyrektor, Główny specjalista ds. BHP, społeczny inspektor pracy, pedagog szkolny.	Dokumentacja szkolna	
<b>9.</b>	Okresowe badanie stanu bezpieczeństwa szkoły.	Kontrola BHP	Dyrektor, Główny specjalista ds. BHP, społeczny inspektor pracy.		
<b>10.</b>	Organizacja pracy świetlicy szkolnej.	Praca ciągła	Dyrektor, Wicedyrektor	Wychowawcy świetlicy	
<b>11.</b>	Próbnny alarm ewakuacyjny	Ewakuacja wszystkich uczniów oraz pracowników	Dyrektor	Dokumentacja szkolna	
<b>12.</b>	Moje dziecko idzie do szkoły.	Spotkanie z rodzicami	Wychowawcy	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	Klasy I
<b>13.</b>	Realizacja zadań związanych z bezpieczeństwem szkoły zawarte w Statucie szkoły §22	Praca ciągła	Dyrektor, Wicedyrektor	Dokumentacja dyrektora szkoły	
<b>14.</b>	Uczeń zna swoje prawa i obowiązki, a także system kar i	Pogadanka	Wychowawcy	Zapisy w dziennikach	Klasy I - VI

	nagród obowiązujących w szkole § 35, 36, 37, 38.			lekcyjnych	
<b>15.</b>	Uczniowie znają procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia uczniów przestępczością i demoralizacją. § 52.	Pogadanka	Wychowawcy	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>16.</b>	Uczeń zna zasady oceny z zachowania § 64, załącznik nr 3 Statutu szkoły.	Pogadanka	Wychowawcy	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>17.</b>	Rozwiązywanie sytuacji trudnych.	Pogadanka, Spotkania z wychowawcą, rodzicami	Wychowawca, Pedagog, Nauczyciele	Dokumentacja wychowawcy, Pedagoga szkolnego, Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>18.</b>	Monitoring szkolny.	Praca ciągła	Dyrektor szkoły	Zapisy danych	
<b>19.</b>	Uczeń potrafi zachować się w sytuacji agresji słownej i fizycznej.	Spotkanie z pedagogiem szkolnym	Wychowawcy, Pedagog szkolny	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>20.</b>	Realizacja programu Lider 100	Pogadanka, pokaz, dyskusja, ćwiczenia praktyczne, praca z komputerem	Wychowawcy klas V - VI	Dokumentacja wychowawcy, zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>21.</b>	Alternatywne sposoby spędzania	Pogadanka	Wychowawcy	Zapisy w	

	wolnego czasu.			dziennikach lekcyjnych	
<b>22.</b>	Netykieta – zasady zachowania się w sieci Internet.	Pogadanka, ćwiczenia praktyczne	Nauczyciel informatyki	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>23.</b>	Propagowanie bezpiecznego wykorzystywania Internetu	Wykorzystywanie platformy <a href="http://www.sieciaki.pl">www.sieciaki.pl</a>	Nauczyciele klas I – VI, wychowawcy	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>24.</b>	Zagrożenia związane z wykorzystaniem technologii informacyjnej.	Pogadanka, pokaz, ćwiczenia praktyczne	Nauczyciel informatyki	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>25.</b>	Zasady zachowania się w razie wypadku na drodze.	Pogadanka, pokaz, film, ćwiczenia praktyczne	Nauczyciel techniki	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>26.</b>	Zasady zachowania w sytuacjach awaryjnych.	Spotkanie z rodzicami	Wychowawcy	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>27.</b>	Wdrożenie programu „Kultura bezpieczeństwa”	Pogadanka, pokaz, film, ćwiczenia praktyczne	Nauczyciele klas I – VI, wychowawcy	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>28.</b>	Zasady zachowania się w razie ewakuacji.	Pogadanka, pokaz, film, ćwiczenia praktyczne	Nauczyciele	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>29.</b>	Zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej.	Spotkanie z pielęgniarką szkolną, Pogadanka, pokaz, film, ćwiczenia praktyczne	Nauczyciele: Techniki, Klas I – III, Przyrody,	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	

		Przeszkolenie uczniów w ramach programu WOŚP.	Wychowania fizycznego.		
30.	Warmińsko – Mazurski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym.	Test, Jazda rowerem po torze przeszkód, ćwiczenia praktyczne	Nauczyciel zajęć technicznych	Protokół	
31.	Szkolny konkurs wiedzy pożarniczej	Test	Nauczyciel zajęć technicznych	Protokół	
32.	Organizacja egzaminu na kartę rowerową.	Test, Jazda rowerem w miasteczku ruchu drogowego, ćwiczenia praktyczne z udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej,	Nauczyciel zajęć technicznych	Zapisy w dziennikach lekcyjnych. Protokół	
33.	Przestrzega podstawowych zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze. Zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z komputera.	Pogadanka, pokaz, film.	Nauczyciel zajęć komputerowych, nauczyciele klas I - III	Zapisy w dziennikach lekcyjnych.	
34.	Sprawne i bezpieczne posługiwanie się sprzętem technicznym	Pogadanka, pokaz, film.	Nauczyciel zajęć technicznych	Zapisy w dziennikach lekcyjnych.	
35.	Bezpieczne uczestniczenie w ruchu drogowym jako pieszy, pasażer i rowerzysta.	Pogadanka, pokaz, film.	Nauczyciel zajęć technicznych, nauczyciele klas I	Zapisy w dziennikach lekcyjnych.	



			- III		
36.	Bezpieczeństwo podczas zajęć wychowania fizycznego.	Pogadanka, pokaz,	Nauczyciele wychowania fizycznego oraz klas I - III	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
37.	Bezpieczeństwo w kontakcie z przyrodą – rośliny, zwierzęta ich zwyczaje, agresja, problem wściekliczny, grypa A1-H1.	Pogadanka, Spotkanie z pielęgniarką szkolną	Nauczyciel przyrody, Wychowawcy	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
38.	Zasady bezpiecznego podróżowania, w tym autobusem szkolnym oraz komunikacją miejską.	Pogadanka	Wychowawcy, Opiekunowie autobusu szkolnego	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
39.	Zasady bezpieczeństwa podczas wakacji, ferii zimowych i świątecznych.	Pogadanka	Dyrektor szkoły Wychowawcy	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
40.	Dziecko bezpieczne na wsi.	Spotkanie z rodzicami	Wychowawcy	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
41.	Promowanie zdrowego trybu życia.	Wycieczki szkolne (piesze, rowerowe), wyjazdy na basen, realizacja programu „Trzymaj formę”	Wychowawcy, Nauczyciele, pielęgniarka szkolna, koordynator projektu.	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, raport z realizacji projektu	
42.	Zasady zdrowego odżywiania.	Pogadanka, pokaz, ćwiczenia	Wychowawcy, Nauczyciele	Zapisy w dziennikach	

		praktyczne		lekcyjnych	
<b>43.</b>	Bezpieczeństwo uczniów podczas organizacji wycieczek szkolnych.	Praca ciągła	Dyrektor Nauczyciele, wychowawcy	Dokumentacja kierownika wycieczki, dyrektora szkoły, zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>44.</b>	Zasady bezpieczeństwa podczas używania sprzętu gospodarstwa domowego.	Pogadanka, Pokaz, ćwiczenia praktyczne, film	Nauczyciele klas I – III, Nauczyciel techniki	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>45.</b>	Wdrażanie uczniów do właściwych reakcji w przypadku wystąpienia problemów natury społeczno – moralnej.	Rozmowy, pogadanki, filmy.	Nauczyciele klas I – VI, pedagog szkolny	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, Wychowanie do życia w rodzinie Program nauczania dla klas V – VI szkoły podstawowej	
<b>46.</b>	Wdrażanie do poszanowania odmienności innych w sferze wiary, poglądów, upodobań i zainteresowań, wyglądu	Pogadanki, psychodramy, dyskusje.	Nauczyciele klas I – VI, pedagog szkolny	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, Wychowanie do	

	zewnątrznego, sytuacji materialnej itd.			życia w rodzinie Program nauczania dla klas V – VI szkoły podstawowej	
47.	Rozliczanie uczniów z powierzonych im zadań pod kątem uczciwości, eliminowanie np. ściągania, wyręczania się innymi, wykorzystywania innych.	Zawieranie kontraktów klasowych, rozmowy, psychodramy, filmy, spotkania z policjantem, kontakty z rodzicami, spektakle profilaktyczne.	Nauczyciele klas I – III,	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
48.	Kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania się, „mówienia nie”, gdy ktoś namawia do zapalenia papierosa, zażycia narkotyku, spożycia alkoholu, wspólnego pobicia kolegi.	Rozmowy, psychodramy, filmy, spotkania z policjantem, kontakty z rodzicami, spektakle profilaktyczne.	Nauczyciele klas I – III, Pedagog szkolny	Zapisy w dziennikach lekcyjnych Dokumentacja pedagoga szkolnego, Szkolny program profilaktyki	
49.	Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami higieny i skutkami nieprzestrzegania jej (grypa A/H1N1, wszawica itp.)	Pogadanki, rozmowy, spotkania z pielęgniarką, konkursy.	Nauczyciele klas I – VI, pedagog szkolny	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, Wychowanie do życia w rodzinie Program	

				nauczania dla klas V–VI szkoły podstawowej	
<b>50.</b>	Wdrażanie uczniów do przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznego zachowania się w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, w drodze do szkoły i ze szkoły.	Pogadanki, filmy, pokaz, konkursy plastyczne, układanie harmonogramu dnia (sen, nauka, wypoczynek),	Nauczyciele klas I – III,	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>51.</b>	Uczeń prawidłowo zachowuje się w razie np. pożaru, kradzieży.	Spotkania z policjantem,	Nauczyciele klas I – III,	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>52.</b>	Zapoznanie dzieci z właściwym zachowaniem na wypadek alarmu.	Próbny alarm.	Nauczyciele klas I – III,	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>53.</b>	Kształcenie umiejętności krytycznego wyboru informacji medialnych, zagrożeń ze strony mediów, skutków uzależnień od telewizji, Internetu, gier komputerowych.	Rozmowy, pokaz, film	Nauczyciele klas I – III,	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>54.</b>	Ukazywanie szkodliwości tzw. używek dla rozwoju psychofizycznego człowieka.	Realizacja w ramach programu profilaktyki.	Nauczyciele klas I – III,	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	

55.	Uświadamianie odpowiedzialności za czystość środowiska. Dbanie o stan środowiska w najbliższej okolicy.	Wycieczki po okolicy, do parku , lasu, spotkania z leśniczym, dokarmianie ptaków i zwierząt, udział w akcjach: Sprzątanie świata, Dzień Ziemi, Wiosenne Sprzątanie Warmii i Mazur, Festynie gminnym „Święto Niezapominajki”, selektywna zbiórka surowców wtórnych, Koło Młodych Ekologów, zajęcia, konkursy ekologiczne.	Nauczyciele klas I – III,	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
56.	Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu.	Spotkanie z pedagogiem szkolnym	Wychowawcy, Nauczyciele klas IV – VI	Dokumentacja pedagoga szkolnego, zapisy w dziennikach lekcyjnych, Szkolny program profilaktyki	
57.	Zapoznanie uczniów z odpowiedzialnością karna za konkretne wykroczenia popełniane przez nieletnich	Spotkanie z policjantem	Wychowawcy, Nauczyciele klas IV – VI	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, Szkolny program	

				profilaktyki	
<b>58.</b>	Wpajanie szacunku dla cudzej i prywatnej własności, eliminowaniem kradzieży i niszczenie mienia.	Pogadanka, dyskusja	Wychowawcy, Nauczyciele klas IV – VI	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, Szkolny program profilaktyki	
<b>59.</b>	Eliminowanie agresywnych zachowań i prób siłowych rozwiązywania konfliktów.	Dyskusje, psychodramy,	Wychowawcy, Nauczyciele klas IV – VI	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, Szkolny program profilaktyki	
<b>60.</b>	Uczenie się właściwych sposobów rozwiązywania konfliktów.	Spotkania z policjantem, pedagogiem szkolnym	Wychowawcy, Nauczyciele klas IV – VI	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, Szkolny program profilaktyki	
<b>61.</b>	Propagowanie życzliwości i otwartości w stosunkach międzyludzkich, kultury osobistej, zasad savoir vivre'u.	Spektakle profilaktyczne,	Wychowawcy, Nauczyciele klas IV – VI, Pedagog szkolny	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, Szkolny program profilaktyki	
<b>62.</b>	Promowanie odwagi cywilnej i reakcji w przypadku bycia świadkiem przemocy, wandalizmu, obrażania innego człowieka – uczenie „mądrej „reakcji.	Wybór Damy i Dzientelmena roku, nagradzanie wzorowych postaw - wręczenie dyplomu uznania, upominanie	Wychowawcy, Nauczyciele klas IV – VI, Pedagog szkolny	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, Szkolny program profilaktyki	

		źle zachowujących się uczniów.			
<b>63.</b>	Realizacja programu profilaktyki zagrożeń, uzależnień.	Konkurs wiedzy o uzależnieniach, spektakle profilaktyczne,	Wychowawcy, Nauczyciele klas IV – VI, Pedagog szkolny	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, Szkolny program profilaktyki	
<b>64.</b>	Ukazywanie szkodliwości hałasu i dłuższego w nim przebywania.	Pogadanki, filmy,	Wychowawcy, Nauczyciele klas IV – VI	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>65.</b>	Uczenie właściwego zachowania w kontaktach z przyrodą, eliminowanie zjawiska znęcania się nad zwierzętami.	Dzień Ziemi, Dzień czystego powietrza, Dzień wody, Sprzątanie świata, konkursy, wystawki, inscenizacje.	Wychowawcy, Nauczyciele klas IV – VI	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>66.</b>	Przekazywanie uczniom i ich rodzicom wiedzy na temat zagrożeń związanych z niktynizmem, alkoholizmem, narkomanią.	Realizacja celów i zadań programu wychowawczego, programów dydaktycznych, ścieżek międzyprzedmiotowych w zakresie tej tematyki.	Wychowawcy, nauczyciele klas I – VI, pedagog szkolny.	Dokumentacja wychowawcy Zapisy w dziennikach lekcyjnych, Szkolny program profilaktyki	
<b>67.</b>	Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności dotyczące radzenia sobie ze stresem spowodowanym	Rozmowy indywidualne uczniów, z grupy podlegających	Pedagog szkolny, Wychowawcy	Dokumentacja wychowawcy Zapisy w	

	sytuacją domową, trudnościami w nauce itp.	w/w stresom, z pedagogiem szkolnym.		dziennikach lekcyjnych, dokumentacja pedagoga szkolnego, Wychowanie do życia w rodzinie Program nauczania dla klas V – VI szkoły podstawowej	
<b>68.</b>	Wyposażenie uczniów i ich rodziców w wiedzę i umiejętności reagowania w sytuacjach konfliktowych.	Rozmowy indywidualne uczniów często wywołujących konflikty, bojki, prowokujących innych uczniów do agresywnych zachowań z pedagogiem szkolnym, policjantem, innym specjalistą. Spotkania indywidualne i „trójstronne” (uczeń – rodzice - pedagog szk.) z rodzicami w/w uczniów, w razie	Dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy	Dokumentacja dyrektora szkoły, Dokumentacja wychowawcy Zapisy w dziennikach lekcyjnych, dokumentacja pedagoga szkolnego, Szkolny program profilaktyki Wychowanie do życia w rodzinie Program nauczania	



		potrzeby: zespół wychowawczy, dyrekcja, specjaliści.		dla klas V – VI szkoły podstawowej	
<b>69.</b>	Wylimowanie sytuacji sprzyjających stresom i zachowaniom agresywnym na terenie szkoły, sytuacji typu: hałas, przepełnienie klas i innych pomieszczeń, niebezpieczne zachowania podczas przerw, brak intymności w łazienkach i przebieralniach.	Pogadanki,	Dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy	Dokumentacja dyrektora szkoły, Dokumentacja wychowawcy Zapisy w dziennikach lekcyjnych, dokumentacja pedagoga szkolnego	
<b>70.</b>	Poprawa kultury języka, wylimowanie wulgaryzmów, stosowanie form grzecznościowych, kultura osobista w codziennych kontaktach z nauczycielami, innymi pracownikami szkoły, rówieśnikami.	Realizacja odpowiednich punktów programu wychowawczego, ścieżki Ecm, programu dydaktycznego języka polskiego... Coroczna szkolna impreza pod hasłem „Kulturomania”, propagująca formy grzecznościowe, zasady savoir vivre’u, formy życia	Wychowawcy i nauczyciele przedmiotów zespół wychowawczy RSU	Dokumentacja wychowawcy Zapisy w dziennikach lekcyjnych,	

		<p>towarzyskiego, kulturalnego spędzania czasu itd.</p> <p>Wybór damy lub dżentelmena roku spośród uczniów: nauczyciele wybierają swoją/ swego, uczniowie – swoją/swego.</p>			
<b>71.</b>	<p>Poszanowanie własnego i cudzego mienia: eliminowanie faktów niszczenia mienia szkolnego, rzeczy cudzych oraz własnych.</p>	<p>Rozmowy indywidualne uczniów stale przeszkadzających na lekcjach: z pedagogiem szkolnym, zespołem wychowawczym, dyrektorem szkoły - za każdym razem pożądana obecność rodziców. Prowadzenie rejestru, opisu szczególnych przypadków.</p>	<p>dyrekcja szkoły wychowawcy klas, pedagog szkolny zespół wychowawczy szkoły</p>	<p>Dokumentacja dyrektora szkoły, Dokumentacja wychowawcy Zapisy w dziennikach lekcyjnych, dokumentacja pedagoga szkolnego</p>	
<b>72.</b>	<p>Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie radzenia sobie z</p>	<p>„Burza mózgów” szkolenie wewnętrzne dla nauczycieli: wymiana do</p>	<p>Wszyscy nauczyciele</p>	<p>Dyrekcja szkoły, zespół wychowawczy szkoły</p>	

	przejawami negatywnych zachowań dzieci w czasie godzin dydaktycznych.	świadczeń, informacji na temat trudnych momentów wychowawczych i sposobów radzenia sobie w takich sytuacjach. Program autorstwa Carole Sutton, „Jak radzić sobie z trudnymi zachowaniami u dzieci”.			
<b>73.</b>	Prawo człowieka do intymności i ochrona tego prawa; postawy asertywne.	Pogadanka, pokaz, film.	Wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny	Dokumentacja wychowawcy Zapisy w dziennikach lekcyjnych, dokumentacja pedagoga szkolnego	
<b>74.</b>	Wyposażenie ucznia w wiedzę, dotyczącą samodzielnego zażywania leków i stosowania środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem.	Pogadanka	Nauczyciele klas I – III,	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>75.</b>	Bezpieczeństwo zachowania się	Pogadanka	Wychowawcy,	Zapisy w	

	nad wodą i w górach.		Nauczyciele	dziennikach lekcyjnych	
<b>76.</b>	Sposoby ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem.	Pogadanka	Wychowawcy, Nauczyciele	Zapisy w dziennikach lekcyjnych	
<b>77.</b>	Negatywny wpływ wybranych gatunków zwierząt, roślin, grzybów, bakterii i wirusów na zdrowie człowieka. Zachowania zapobiegające chorobom przenoszonym i wywoływanym przez nie.	Pogadanka, pokaz, film.	Nauczyciel przyrody	Zapisy w dziennikach lekcyjnych.	
<b>78.</b>	Zasady postępowania z produktami spożywczymi od momentu zakupu do spożycia (termin przydatności, przechowywanie, przygotowywanie posiłków	Pogadanka, pokaz, film.	Nauczyciel przyrody	Zapisy w dziennikach lekcyjnych.	
<b>79.</b>	Zasady dbałości o własne ciało (higiena skóry, włosów, zębów, paznokci oraz odzieży)	Pogadanka, pokaz, film.	Nauczyciel przyrody	Zapisy w dziennikach lekcyjnych.	
<b>80.</b>	Podstawowe zasady ochrony narządów wzroku i słuchu.	Pogadanka, pokaz, film.	Nauczyciel przyrody	Zapisy w dziennikach lekcyjnych.	

<b>81.</b>	Właściwego spędzania wolnego czasu, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa w czasie gier i zabaw ruchowych oraz poruszania się po drodze.	Pogadanka, pokaz, film.	Nauczyciel przyrody	Zapisy w dziennikach lekcyjnych.	
<b>82.</b>	Przykłady zachowań i sytuacji, które mogą zagrażać zdrowiu i życiu człowieka (np. niewybuchy i niewypały, pożar, wypadek drogowy, jazda na łyżwach lub kąpiel w niedozwolonych miejscach)	Pogadanka, pokaz, film.	Nauczyciel przyrody	Zapisy w dziennikach lekcyjnych.	
<b>83.</b>	Znaczenie symboli umieszczonych np. na opakowaniach środków czystości Korzystanie z produktów zgodnie z ich przeznaczeniem.	Pogadanka, pokaz, film.	Nauczyciel przyrody	Zapisy w dziennikach lekcyjnych.	
<b>84.</b>	Podstawowe zasady bezpiecznego zachowania się w domu, w tym posługiwania się urządzeniami elektrycznymi, korzystania z gazu, wody.	Pogadanka, pokaz, film.	Nauczyciel przyrody	Zapisy w dziennikach lekcyjnych.	
<b>85.</b>	Negatywny wpływ alkoholu,	Pogadanka, pokaz, film.	Nauczyciel	Zapisy w	

	nikotyny i substancji psychoaktywnych na zdrowie człowieka. Propozycje asertywnych zachowań w przypadku presji otoczenia.		przyrody	dziennikach lekcyjnych.	
<b>86.</b>	Zasady zdrowego stylu życia i konieczność ich stosowania.	Pogadanka, pokaz, film.	Nauczyciel przyrody	Zapisy w dziennikach lekcyjnych.	